

Perspektywiczne zapotrzebowanie na kadry kwalifikowane w Wielkopolsce
wykształcone na poziomie
zasadniczej szkoły zawodowej, technikum, szkoły policealnej, kolegium.

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Województwo wielkopolskie	8
3. Subregion poznański	16
4. Subregion kaliski.....	20
5. Subregion koniński.....	24
6. Subregion leszczyński	28
7. Subregion pilski.....	33
8. Podsumowanie	35
9. Wykaz skrótów.....	41
10. Załączniki - tabele	42

1. Wstęp

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu od 2001 roku dokonuje corocznej oceny sytuacji absolwentów szkół województwa wielkopolskiego na rynku pracy przedstawiając ją w dokumencie „Ocena sytuacji absolwentów szkół województwa wielkopolskiego danego rocznika na rynku pracy”, który przyjmowany jest przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego. Raport ten rozpowszechniany jest wśród wielu instytucji, w tym także oświatowych w regionie.

WUP w Poznaniu wskazując wielokrotnie w tych opracowaniach jednostki edukacyjne kształcące potencjalnych bezrobotnych nie zyskiwał przychylnych opinii ze strony tych podmiotów, mimo iż troszczył się o równowagę na regionalnym rynku pracy i edukacji.

Wnioskiem końcowym w raporcie przygotowanym w 2007 roku jest opracowanie perspektywicznego zapotrzebowania na kadry kwalifikowane w Wielkopolsce wykształcone na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej, technikum, szkoły policealnej, kolegium.

W efekcie realizacji powyższego wniosku powstała „Diagnoza stanu i potrzeb kadrowych do roku 2010 w poszczególnych zawodach dla województwa wielkopolskiego”. Przygotowanie dokumentu uwzględniającego specyfikę każdego z pięciu podregionów Wielkopolski wymagało przeprowadzenia wieloaspektowej analizy oraz podjęcia współpracy z partnerami regionu m.in. władzami samorządowymi, pracodawcami oraz przedstawicielami oświaty.

Prace nad raportem przebiegały w dwóch etapach.

W pierwszym etapie WUP w Poznaniu podjął współpracę z Kuratorium Oświaty w Poznaniu w celu zebrania informacji z zakresu szkolnictwa ponadgimnazjalnego na terenie Wielkopolski. W wyniku tej współpracy powstała baza danych o liczbie uczniów wg kierunków kształcenia w poszczególnych typach szkół w latach 2006 – 2010.

WUP w Poznaniu w oparciu o strategię jednostek samorządu terytorialnego, „Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2007 – 2013”, oferty pracy w subregionach oraz wielkość napływu absolwentów w poszczególnych zawodach przygotował „Diagnozę stanu i potrzeb kadrowych do roku 2010 w poszczególnych zawodach dla województwa wielkopolskiego” w 5 regionach.

Jednocześnie Urząd przeprowadził ankietyzację wśród pracodawców, która określiła płynność zatrudnienia i perspektywiczne zapotrzebowanie na pracowników. W badaniu tym

wzięli udział najwięksi oraz najlepsi wg wskaźników ekonomicznych (ranking Głosu Wielkopolskiego) pracodawcy z terenu Wielkopolski.

Ponadto WUP w Poznaniu poprosił o współpracę przedstawicieli wielkopolskich pracodawców, między innymi:

- Wielkopolską Izbę Przemysłowo – Handlową,
- Wielkopolski Klub Kapitału,
- Wielkopolską Izbę Budownictwa,
- Wojewódzkie Zrzeszenie Handlu i Usług,
- Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Poznań,
- Firmę Strabag Sp. z o.o.

oraz samorządy terytorialne. W wyniku tej współpracy Urząd pozyskał informacje dotyczące planowanych przyjęć pracowników związanych z rozwojem firm oraz inwestycjami w regionie do roku 2013.

Przy tworzeniu dokumentu wykorzystano również dane statystyczne z takich źródeł jak:

- badanie zrealizowane przez WUP w Poznaniu pt. „Badanie napływu absolwentów na rynek pracy w latach 2006 – 2010”,
- załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS - 01 „Bezrobotni i oferty pracy wg zawodów i specjalności, stan na I półrocze 2007r.” – oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy,
- oferty pracy zgłoszone przez pracodawców krajowych i zagranicznych do WUP w Poznaniu oraz prywatnych Agencji Pośrednictwa Pracy,
- raport „Rynek Pracy w Polsce – potencjał rekrutacyjny polskiego Internetu” przygotowanego przez internetową platformę kariery GazetaPraca.pl.

Zebrane informacje stanowiły podstawę do przygotowania raportu „Diagnoza stanu i potrzeb kadrowych do roku 2010 w poszczególnych zawodach dla województwa wielkopolskiego”.

Zebrane dane statystyczne zostały przedstawione zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. (Dz.U.Nr 265, poz. 2644). Zawody, kierunki i specjalności szkolne oraz oferty pracy podano według elementarnych grup zawodowych.

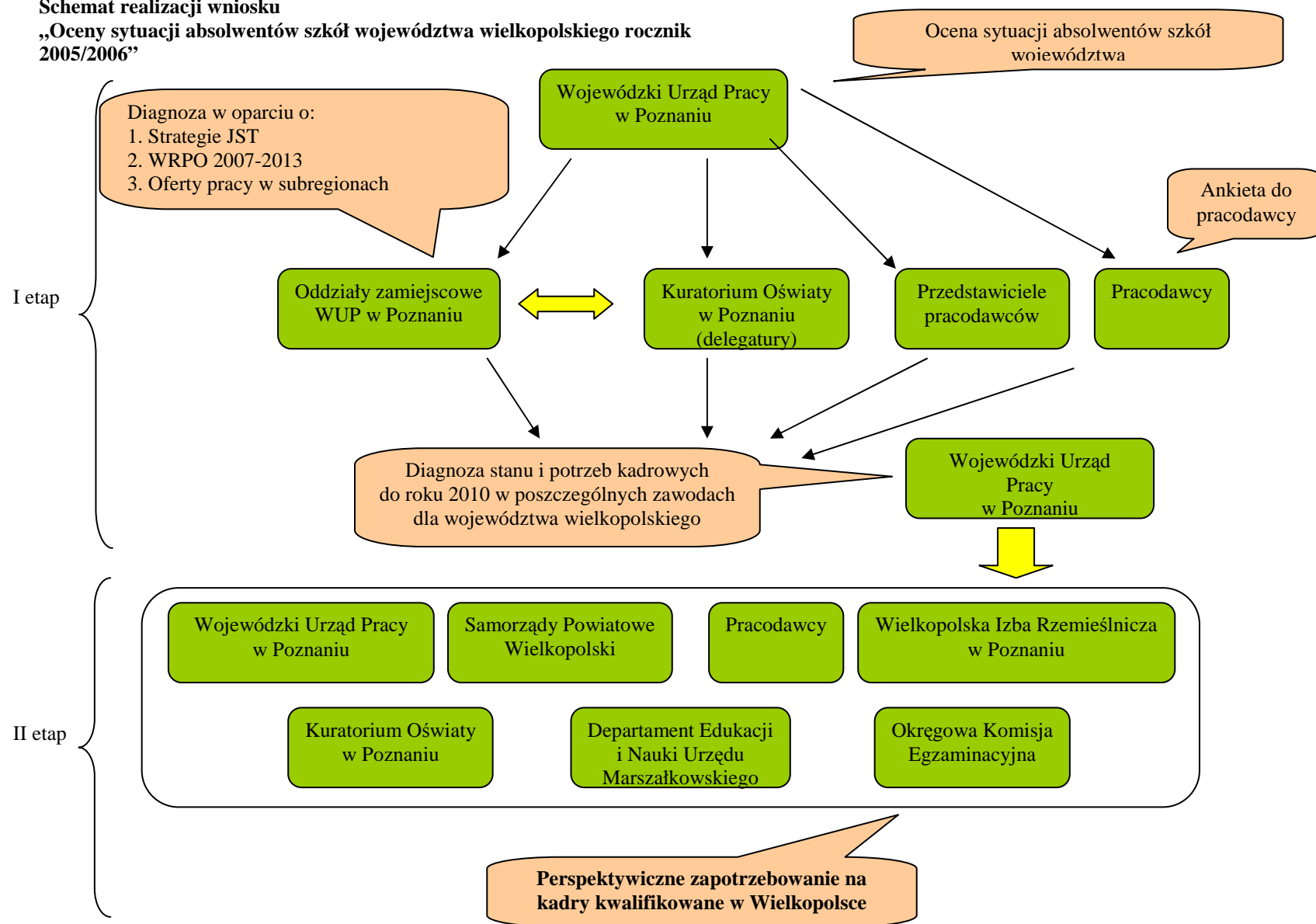
W drugim etapie realizacji prac nad dokumentem odbyły się konsultacje z przedstawicielami:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu,
- powiatowych urzędów pracy Wielkopolski,
- samorządów terytorialnych z poszczególnych podregionów,
- Kuratorium Oświaty w Poznaniu,
- pracodawców z poszczególnych podregionów,
- Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej,
- Departamentu Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego,
- Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

Ponadto w procesie konsultacji społecznych projekt dokumentu został umieszczony na stronie internetowej WUP w Poznaniu.

Uwzględniając opinie i propozycje poprawek przedstawicieli biorących udział w konsultacjach WUP w Poznaniu zakończył pracę nad dokumentem „Perspektywiczne zapotrzebowanie na kadry kwalifikowane w Wielkopolsce wykształcone na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej, technikum, szkoły policealnej, kolegium”. Raport ten ma służyć harmonizacji kierunków kształcenia w szkołach naszego regionu do zapotrzebowania przewidywanego na rynku pracy.

**Schemat realizacji wniosku
„Oceny sytuacji absolwentów szkół województwa wielkopolskiego rocznik
2005/2006”**

Wielkopolska

Wybrane zawody w Wielkopolsce			
Liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w latach 2007 - 2010		Zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w I połowie 2007r.	
1 Archeolodzy, socjolodzy	7 023	1 Sprzedawcy i demonstratorzy	5 724
2 Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa	6 557	2 Gospodarze budynków	5 085
3 Technicy mechanicy	5 961	3 Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	4 313
4 Technicy informatycy	5 929	4 Szwaczki, hafciarki	1 778
5 Ekonomisci	5 662	5 Robotnicy pomocniczy w budownictwie	1 757
6 Organizatorzy turystyki	5 165	6 Magazynierzy	1 684
8 Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	4 823	8 Kierowcy samochodów ciężarowych	1 608
9 Technicy elektronicy, telekomunikacji	4 709	9 Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe	1 546
10 Technicy rolnicy, leśnicy	4 489	10 Pracownicy administracyjni, sekretarze	1 474
11 Inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	4 429	11 Murarze	1 456
12 Kucharze	4 349	12 Stolarze	1 128
13 Dietetycy i żywieniowcy	4 280	13 Ślusarze	1 086
15 Fryzjerzy, kosmetyczki	4 018	15 Spawacze	1 083
16 Sprzedawcy i demonstratorzy	3 901	16 Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	1 052
17 Mechanicy pojazdów samochodowych	3 831	17 Kucharze	778
18 Inżynierowie mechanicy	3 776	18 Krawcy, kapelusznicy	656
19 Technicy budownictwa, ochrony środowiska	3 476	19 Kelnerzy	655
20 Filolodzy i tłumacze	3 272	20 Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	633

Tabela obrazuje najliczniejsze zawody wychodzące na rynek w latach 2007-2010 oraz zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy jakimi w I półroczu 2007r. dysponowały urzędy pracy w Wielkopolsce. Zestawienie pokazuje wyraźne dysproporcje w niektórych zawodach, np.

- technicy mechanicy: absolwentów 5 961, zapotrzebowanie 90;
- ekonomiści: absolwentów 5 622, zapotrzebowanie 71;
- organizatorzy turystyki: absolwentów 5 165, zapotrzebowanie 11;
- murarze: absolwentów 485, zapotrzebowanie 1 456,
- spawacze: absolwentów 0, zapotrzebowanie 1 083.

2. Województwo wielkopolskie

Absolwenci wg typów szkół

Z analizy wynika, że w latach 2007–2010 wejdzie na wielkopolski rynek pracy 98 174 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na poziomie zawodowym i średnim, z czego:

- Zasadnicze szkoły zawodowe ukończy 25 211 osób,
- Technika 49 804 osoby,
- Szkoły policealne 23 159 osób.

Najwięcej uczniów uczęszczających do szkół zawodowych wykształci się w zawodach sklasyfikowanych w grupach:

- sprzedawcy i demonstratorzy 3 889 osób (15,4%),
- mechanicy pojazdów samochodowych 3 748 osób (14,9%),
- kucharze 2 720 osób (10,8%),
- piekarze i cukiernicy 2 374 osoby (9,4%),
- fryzjerzy i kosmetyczki 1 921osób (7,6%),
- stolarze 1 880 osób (7,5%),
- ślusarze 1 026 osób (4,1%),
- elektromechanicy 944 osoby (3,7%),
- tapicerzy 698 osób (2,8%),
- monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych 633 osoby (2,5%).

Zasadnicze szkoły zawodowe obecnie kształcą w województwie w około 50 zawodach, z czego uczniowie kształceni w ww. zawodach stanowią prawie 80% wszystkich uczniów szkół zawodowych.

Najmniejszą popularnością wśród młodzieży cieszyły się zawody sklasyfikowane w grupach elementarnych: operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i wyrobów mleczarskich, mechanicy precyzyjni, kowale i hartownicy, operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego, betoniarze, monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, jubilerzy, złotnicy, formierze odlewniczy, robotnicy obróbki kamienia, plecionkarze, kaletnicy, introligatorzy. W wymienionych zawodach placówki oświatowe podjęły kształcenie, jednak bardzo znikome, liczba absolwentów w analizowanych latach nie przekroczy 30 osób. Zważywszy na planowane inwestycje, część z tych zawodów np. betoniarz, monter czy operator będzie poszukiwana przez pracodawców.

Liczba absolwentów, którzy ukończą edukację na poziomie średnim w latach 2007-2010 (technika i szkoły policealne) – według elementarnych grup zawodów i największej liczby wychodzących absolwentów:

- pracownicy do spraw finansowych i handlowych, w tym ekonomiści i technicy agrobiznesu 10 540 osób (14,4% ogółu uczniów w technikach), jednocześnie tylko 206 ofert pracy dla tego zawodu zarejestrowały urzędy pracy w I półroczu 2007r.,
- technicy mechanicy 5 961 osób (8,2% ogółu), 90 ofert pracy,
- technicy informatycy 5 929 osób (8,1% ogółu), 124 oferty pracy,
- organizatorzy turystyki i pokrewni, w tym technik obsługi turystycznej, hotelarstwa i organizacji usług turystycznych 5 165 osób (7,1% ogółu), 11 ofert pracy,
- agenci do spraw sprzedaży, w tym technik handlowiec i przedstawiciel handlowy 4 823 osoby (6,6% ogółu), 1 052 oferty pracy,
- technicy elektronicy telekomunikacji i pokrewni 4 709 osób (6,5% ogółu), 86 ofert,
- technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni 4 489 osób (6,2% ogółu), 31 ofert pracy,
- dietetycy i żywieniowcy 4 280 osób (5,9% ogółu), 46 ofert pracy,
- technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni, w tym technicy architektki, budownictwa, drogownictwa, ochrony środowiska i urządzeń sanitarnych 3 476 osób (4,8% ogółu), 103 oferty pracy,
- fryzjerzy, kosmetyczki 2 097 osób (2,9% ogółu), 435 ofert pracy.

Technika kształcą również w około 50 zawodach, z czego ponad połowa uczniów to przyszli technicy ekonomiści, technicy mechanicy, technicy informatycy i technicy handlowcy.

Najmniejszą popularnością wśród młodzieży cieszyły się zawody: sprzedawcy i demonstratorzy (jednakże osób w tym zawodzie nie brakuje na rynku pracy, gdyż duża ilość sprzedawców kończy kształcenie na poziomie szkoły zawodowej), optycy, operatorzy wprowadzania danych, elektromechanicy, pracownicy służb technicznych i żeglugi, fotografowie i operatorzy urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku, technicy górnictwa, metalurgii, piloci statków powietrznych, ogrodnicy terenów zieleni (zawód szkolny – ogrodnik), mechanicy pojazdów samochodowych, operatorzy aparatury medycznej – wejdzie na rynek pracy do 100 absolwentów.

W latach 2007-2010 na rynek pracy wejdzie 99 804 absolwentów szkół wyższych. Wśród nich wyróżnić można cztery grupy zawodowe. Według grup szeregujących specjalistów zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności wyliczyć można:

- specjalistów nauk fizycznych, matematycznych i technicznych - 22 953 absolwentów, w tym najwięcej:
  - inżynierów budownictwa i inżynierii środowiska 4 429 osób,

- inżynierów i pokrewnych (w tym inspektor dozoru technicznego, inżynier automatyki i robotyki, specjalista kontroli jakości, poligraf, inżynier sprzedaży, transportu i inni) 4 241 osób,
- inżynierów mechaników 3 776 osób.
- specjalistów nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia 14 100 absolwentów, w tym najwięcej:
  - inżynierów rolnictwa, leśnictwa 6 557 osób,
  - specjalistów ochrony zdrowia (bez pielęgniarek i położnych) 2 425 osób,
  - specjalistów technologii żywności i żywienia człowieka 1 344 osoby.
- specjalistów szkolnictwa 2 210 absolwentów,
- pozostałych specjalistów 60 541 absolwentów, w tym najwięcej:
  - specjalistów do spraw ekonomicznych i zarządzania 33 795,
  - archeologów, socjologów i pokrewnych 7 023,
  - ekonomistów 5 662,
  - specjalistów administracji publicznej 5 100,
  - filologów i tłumaczy 3 272,
  - specjalistów do spraw finansowych 3 125.

Matematycy, farmaceuci, lekarze, biotechnolodzy, chemicy, kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy to specjalności, w których kształci się najmniejsza liczba studentów w szkołach wyższych w Wielkopolsce.

Absolwenci wg grup zawodów

Największa liczba absolwentów wychodząca ze szkół w latach 2007-2010 posiada kwalifikacje do wykonywania zawodów sklasyfikowanych w grupach zawodowych:

- pozostali specjaliści¹ 60 541 osób (61,7% ogółu absolwentów), z czego 70% to specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania,
- pracownicy pozostałych specjalności² 25 865 osób (26,3% ogółu), z czego 81% to pracownicy do spraw finansowych i handlowych,
- średni personel techniczny 25 625 osób (26,1% ogółu),

¹ duża grupa zawodowa w skład której wchodzi: specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania, prawnicy, archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej, specjaliści nauk społecznych i pokrewnych, specjaliści kultury i sztuki, duchowni oraz specjaliści administracji publicznej.

² duża grupa zawodowa w skład której wchodzi: pracownicy ds. finansowych i handlowych, agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi, średni personel biurowy, urzędnicy ds. podatków, ceł i pokrewni, policjanci, funkcjonariusze Służby Więziennej i ochrony państwa, pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej, pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu, pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej oraz pracownicy parafialni i świeccy krzewiciele wiary.

- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych 22 953 osoby (23,4%),
- górnicy i robotnicy budowlani 2 120 osób (2,2% ogółu), z czego 485 murarzy, 636 monterów instalacji i urządzeń sanitarnych, 419 malarzy budowlanych.

Z danych zestawionych przez WUP w Poznaniu wynika, że:

- Bardzo niewielka liczba uczniów kształci się w zawodach sklasyfikowanych w grupie operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (65 osób) z czego 44 osoby to operatorzy urządzeń odlewniczych, walcowniczych i pokrewni (ZSZ nr 2 w Śremie, ZSZ nr 1 w Krotoszynie).
- W grupie zawodowej rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy łącznie kształci się 1 285 uczniów, z czego rolników produkcji roślinnej szkoły wykształcą w ilości 251 osób, ogrodników 188.
- Pracodawcy z krajów UE zgłaszają duże zapotrzebowanie na sadowników, jednak przez najbliższe lata szkoły nie wykwalfikują młodzieży w tym zawodzie.
- Placówki oświatowe nie kształcą hodowców drobiu, zwierząt i hodowców ryb. Zaznaczyć należy jednak, że pokrewne zawody są na poziomie szkół średnich i cieszą się one znacznie większym zainteresowaniem.
- Placówki oświatowe na poziomie średnim wykształcą prawie 4 tys. techników rolników, leśników i pokrewnych.
- Z grupy zawodowej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy szkoły nie kształcą: robotników budowy dróg w tym brukarzy, monterów nawierzchni kolejowej i drogowej, tynkarzy, monterów izolacji, szklarzy w tym szklarzy budowlanych i pojazdów oraz monterów okien i żaluzji, spawaczy, elektromonterów oraz monterów linii elektrycznych (zawód szkolny elektryk), tkaczy, kuśnierzy, krojczych, szwaczek, hafciarek i obuwników.

Zapotrzebowanie na zawody

Jak wynika z raportu „Rynek pracy w Polsce – potencjał rekrutacyjny polskiego Internetu” przygotowanego przez internetową platformę kariery GazetaPraca.pl, województwo wielkopolskie zajmuje czwartą pozycję biorąc pod uwagę liczbę ofert pracy zamieszczanych w Internecie (66 930 ofert pracy w pierwszej połowie 2007 r.).

Sprzedaż, produkcja, logistyka i transport to branże, w których zapotrzebowanie na pracowników w Wielkopolsce jest największe.

Raport pokazuje, że najczęściej poszukiwani są specjaliści bez wymaganego wyższego wykształcenia (43% ogłoszeń), są to oferty kierowane przede wszystkim do handlowców.

Drugą w kolejności grupą są specjaliści z wyższym wykształceniem (25%), należy zaliczyć do nich informatyków, inżynierów, doradców kredytowych, nauczycieli, lekarzy, księgowych. Niewiele mniejsze zapotrzebowanie jest na pracowników fizycznych (20%), poszukiwani są pracownicy zakładów produkcyjnych i usługowych, barmani, magazynierzy, a także mimo poprawiającej się sytuacji w branży budowlanej, nadal wiele ofert pracy skierowanych jest właśnie do budowlańców.

Czwartą pod względem liczebności grupę zawodową stanowi niższa kadra kierownicza (11% wszystkich zamieszczonych ogłoszeń). Natomiast najmniej liczną grupą jest wyższa kadra zarządzająca (2%), co wynika z innych preferowanych metod rekrutacji.

WUP w Poznaniu przeprowadził w lipcu 2007r. wśród najlepszych firm Wielkopolski (wg rankingu Głosu Wielkopolskiego) badanie ankietowe z którego wynika, że pracodawcy planują przyjęcia³:

- w sektorze przemysłowym zawody: kontroler finansowy, tokarz, operator CNC, operator maszyn przemysłowych, krawiec, introligator, drukarz, korektor języków obcych, księgowy, szwaczka, robotnik niewykwalifikowany, pracownik produkcji, kierowca, mechanik, elektryk, lakiernik, konstruktor, inżynier, pracownik branży mięsnej,
- w sektorze budowlanym zawody: kierowca, operator maszyn i sprzętu drogowego, robotnik wykwalifikowany, spawacz, cieśla, murarz, zbrojarz i brukarz,
- w sektorze handlowo-usługowym: sprzedawca, rzeźnik, masarz, kierowca, informatyk, manager, magazynier, operator wózków widłowych, robotnik niewykwalifikowany, tapicer.

Do określenia potrzeb kadrowych dla Wielkopolski, poza analizą danych statystycznych oraz badaniami przeprowadzonymi wśród pracodawców, uzyskano również informacje w zakresie zapotrzebowania na pracowników od Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Poznań, Wielkopolskiego Klubu Kapitału oraz Wielkopolskiej Izby Budownictwa. Wymienieni przedsiębiorcy będą poszukiwali pracowników w zawodach: chemicy, projektanci i analitycy systemów komputerowych, programiści, informatycy, inżynierowie (wśród nich głównie mechanicy, chemicy, rolnictwa i leśnictwa), biolodzy, biotechnolodzy, farmaceuci, ekonomiści, technicy budownictwa,

---

³ W ramach badania pracodawcy określili zapotrzebowanie na konkretne zawody bez podania ilości planowanych przyjęć.

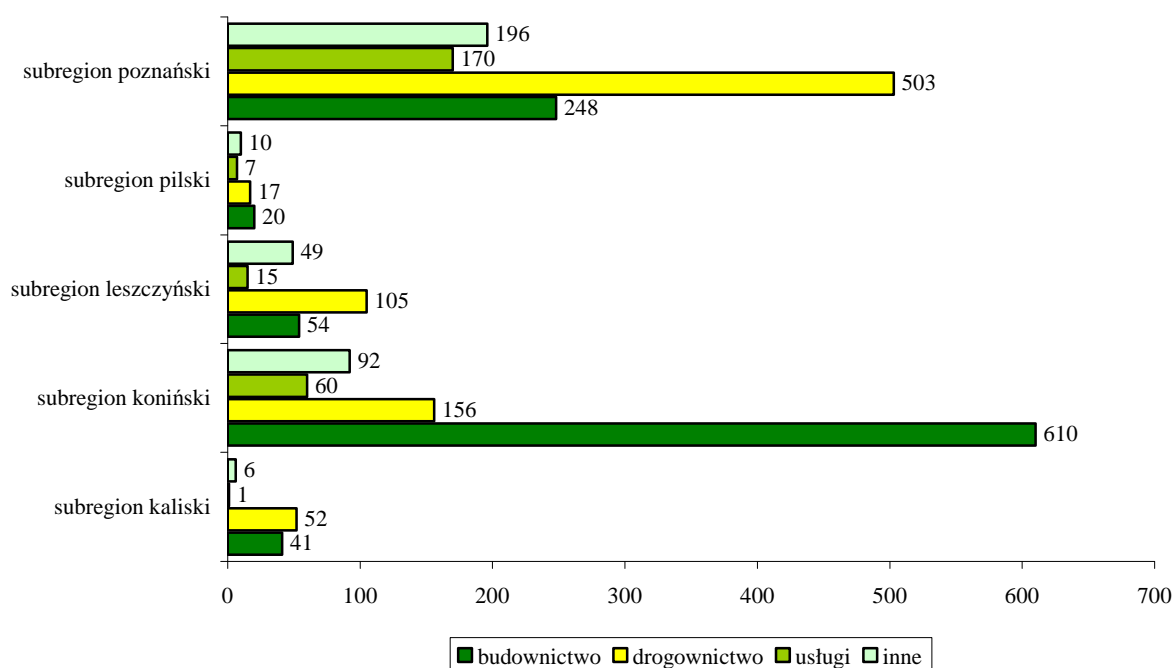
technicy elektrycy, technicy mechanicy, agenci do spraw sprzedaży (handlowcy), księgowi, murarze, betoniarze, cieśle, stolarze budowlani, robotnicy budowy dróg, dekarze, tynkarze, malarze budowlani, robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe, kowale.

Planowane inwestycje w Wielkopolsce

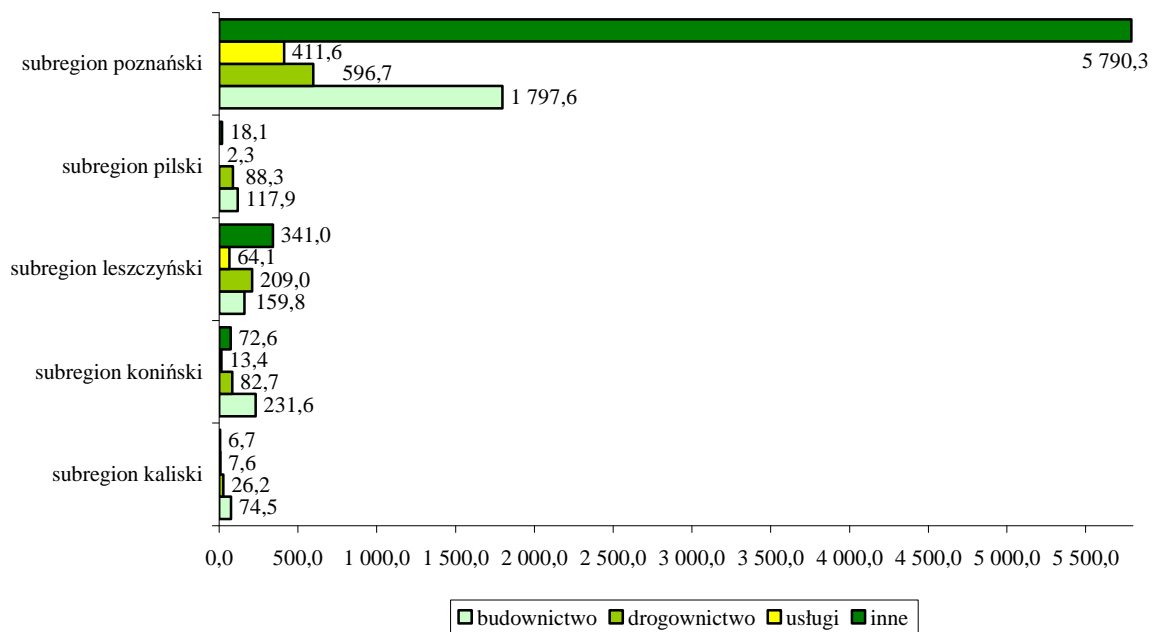
Zgodnie z planami inwestycyjnymi pozyskanymi z urzędów gmin, starostw powiatowych oraz powiatowych urzędów pracy w Wielkopolsce na lata 2008-2013 zaplanowanych zostało 2 412 inwestycji, o łącznej wartości 10 111 645 845 zł, w tym na:

- a) budownictwo na 973 inwestycje 2 381 412 026 zł,
- b) drogownictwo na 833 inwestycje 1 002 810 622 zł,
- c) usługi na 253 inwestycje 498 888 529 zł,
- d) inne 6 228 534 668 zł, które obejmują 353 inwestycje.

Liczba planowanych inwestycji w Wielkopolsce na lata 2008 – 2013

Wartość planowanych inwestycji w Wielkopolsce na lata 2008 – 2013 w mln. zł

Zapotrzebowanie na pracowników za granicą

W 2006 roku w ramach sieci EURES pracę za granicą podjęło łącznie 5 340 osób w 18 krajach świata (głównie w krajach Unii Europejskiej). Najwięcej pracowników znalazło zatrudnienie u pracodawców w:

- Holandii 2 784 osoby, z czego najwięcej ogrodników, robotników przy pracach prostych i w rolnictwie oraz marynarzy,
- Wielkiej Brytanii 1 047 osób, z czego najwięcej stolarzy, robotników w rolnictwie oraz spawaczy.

Najliczniej pracodawcy zagraniczni zatrudnili Polaków w zawodach:

- ogrodnik – 1 865 osób,
- robotnik w rolnictwie – 418 osób,
- kelner – 346 osób,
- stolarz – 295 osób,
- robotnik przy pracach prostych – 265 osób,
- rolnik produkcji roślinnej 232 osoby,
- spawacz 192 osoby,
- pakowacz 179 osób.

Subregion poznański

Wybrane zawody w subregionie poznańskim			
Liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w latach 2007 - 2010		Zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w I połowie 2007r.	
1 Organizatorzy turystyki	2 532	1 Sprzedawcy i demonstratorzy	2 412
2 Technicy elektroniki, telekomunikacji	2 495	2 Gospodarze budynków	1 384
3 Technicy informatycy	2 326	3 Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	963
4 Kucharze	2 321	4 Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe	895
5 Fryzjerzy, kosmetyczki	2 218	5 Magazynierzy	733
6 Technicy mechanicy	2 110	6 Robotnicy pomocniczy w budownictwie	614
7 Technicy rolnicy, leśnicy	1 813	7 Pracownicy administracyjni, sekretarze	566
8 Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	1 733	8 Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	504
9 Sprzedawcy i demonstratorzy	1 654	9 Kierowcy samochodów ciężarowych	442
10 Dietetycy i żywieniowcy	1 510	10 Krawcy, kapelusznicy	425
11 Mechanicy pojazdów samochodowych	1 274	11 Szwaczki, hafciarki	345
12 Technicy budownictwa, ochrony środowiska	1 224	12 Murarze	342
13 Pracownicy administracyjni, sekretarze	1 217	13 Stolarze	276
14 Piekarze, cukiernicy	930	14 Spawacze	269
15 Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	641	15 Ślusarze	258
16 Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów	598	16 Kasjerzy i sprzedawcy biletów	245
17 Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	583	17 Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	237
18 Technicy technologii żywności	582	18 Kucharze	227
19 Spedytorzy i pokrewni	569	19 Kelnerzy	209
20 Stolarze i pokrewni	534	20 Elektrycy budowlani (zawód szkolny: elektryk)	197

Tabela obrazuje najliczniejsze zawody wychodzące na rynek w latach 2007-2010 oraz zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy jakimi w I półroczu 2007r. dysponowały urzędy pracy w subregionie poznańskim. Zestawienie pokazuje wyraźne dysproporcje w niektórych zawodach, np.

- organizatorzy turystyki: absolwentów 2 532, zapotrzebowanie 5;
- technicy elektroniki, telekomunikacji: absolwentów 2 495, zapotrzebowanie 14;
- technicy mechanicy: absolwentów 5 961, zapotrzebowanie 90;
- krawcy, kapelusznicy: absolwentów 88, zapotrzebowanie 425,
- murarze: absolwentów 115, zapotrzebowanie 342,
- spawacze: absolwentów 0, zapotrzebowanie 269.

3. Subregion poznański

Subregion poznański należy do największych regionów województwa wielkopolskiego. Podzielony jest na 10 powiatów: gnieźnieński, grodziski, międzychodzki, nowotomyski, obornicki, poznański, szamotulski, średzki, śremski, wrzesiński. Stolica regionu Poznań skupia większość placówek oświatowych, jest sercem szkolnictwa wyższego. Ponad 40% uczniów szkół zawodowych, techników i szkół policealnych w latach 2007-2010 będzie kształciło się w subregionie poznańskim. Jednocześnie to właśnie miasto Poznań, w którym będą rozgrywki EURO 2012, generować będzie miejsca pracy w związku z planowanymi inwestycjami na tę imprezę.

Z 41 192 absolwentów którzy ukończą szkoły zawodowe i średnie w latach 2007-2010 najwięcej wykształci się w zawodach sklasyfikowanych w grupach:

- pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani (technik ekonomista, technik agrobiznesu) 4 418 osób (10,7%),
- organizatorzy turystyki 2 532 osoby (6,1%),
- technicy elektronicy, telekomunikacji 2 495 osób (6,1%),
- technicy informatycy 2 326 osób (5,6%),
- kucharze 2 321 osób (5,6%),
- fryzjerzy, kosmetyczki 2 218 osób (5,1%),
- technicy mechanicy 2 110 osób (5,1%),
- technicy rolnicy, leśnicy 1 813 osób (4,4%),
- agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) 1 733 osoby (4,2%),
- sprzedawcy i demonstratorzy 1 654 osoby (4,0%).

Niedopasowanie kształcenia w subregionie określić można już na podstawie ofert pracy jakie w ciągu pierwszych trzech kwartałów 2007r. wpłynęły do urzędów pracy. Należy nadmienić, że urzędy pracy dysponują tylko częściowym zapotrzebowaniem na pracowników to bardzo często firmy poszukując kadre średniego i niższego szczebla korzystają z ich usług. Analizując wymienione grupy zawodowe jedynie w przypadku sprzedawców i demonstratorów widać zapotrzebowanie pokrywające się z wchodzącym na rynek pracy potencjałem. Bardzo znikomą ilość ofert zgłosili pracodawcy dla organizatorów turystyki, techników elektroników, techników informatyków czy techników mechaników.

Najmniejszą popularnością wśród młodzieży cieszą się zawody sklasyfikowane w grupach elementarnych: operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych, kowale, hartownicy, betoniarze, robotnicy obróbki kamienia, jubilerzy,

złotnicy, monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, ogrodnicy producenci warzyw i kwiatów (zawód szkolny – ogrodnik), rolnicy produkcji roślinnej, formierze odlewniczy oraz robotnicy budowlani robót wykończeniowych. W wymienionych zawodach liczba absolwentów w omawianym okresie nie przekroczy 10 osób.

Należy zwrócić uwagę na zawody, w których występuje duża ilość ofert pracy, przy bardzo małej liczbie przyszłych absolwentów (do wykonywania części z nich wystarczyłoby np. nabycie kwalifikacji poprzez kurs lub szkolenie). Do tych grup zawodów zaliczyć możemy:

- pracowników obsługi biurowej (technik prac biurowych) 221 osób na 1 578 ofert,
- gospodarzy budynków 0 osób na 1 384 oferty,
- robotników przy pracach prostych w przemyśle 0 osób na 963 oferty,
- pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe 0 osób 895 ofert,
- magazynierów 0 osób na 733 oferty,
- robotników pomocniczych w budownictwie ogólnym 0 osób na 614 ofert.

Z badania przeprowadzonego w lipcu 2007 r. wśród największych oraz najlepszych wg wskaźników ekonomicznych (wg rankingu Głosu Wielkopolskiego) pracodawców z terenu Wielkopolski wynika, że w subregionie planowane są przyjęcia w zawodach⁴:

- kadra kierownicza zakładu,
- inżynier drogownictwa, inspektor nadzoru, zarządca nieruchomości,
- specjalista ds. logistyki, kierowca, kierowca samochodu ciężarowego,
- korektor języka czeskiego,
- konsultant ds. obsługi ruchu turystycznego,
- księgowy,
- operator maszyn, elektronik,
- operator sprzętu drogowego,
- sprzedawca, pracownik handlowy,
- krawcowa,
- masarz, wędliniarz, drobiarz, rzeźnik,
- wykrawacz, magazynier, robotnik,
- wszystkie zawody budowlane.

---

⁴ W ramach badania pracodawcy określili zapotrzebowanie na konkretne zawody bez podania ilości planowanych przyjęć.

Zatrudnienie nowych pracowników planuje również rozwijający się Port Lotniczy Ławica. Będą to: specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, kontrolerzy ruchu lotniczego, technicy urządzeń ruchu lotniczego, inspektorzy budowlani i przeciwpożarowi, strażacy, pracownicy usług ochrony oraz elektrycy (zawód szkolny – elektryk).

Zgodnie z planami inwestycyjnymi w subregionie poznańskim na lata 2008-2013 wydatkowane środki o łącznej wartości 8 596 188 422 zł przeznaczone zostaną na:

- a) budownictwo na 248 inwestycji 1 797 586 700 zł,
- b) drogownictwo na 503 inwestycje 596 731 143 zł,
- c) usługi na 170 inwestycji 411 610 529 zł,
- d) pozostałe inwestycje na 196 inwestycji 5 790 260 050 zł.

Z uwagi na zaplanowane powyżej wymienione inwestycje, które WUP w Poznaniu pozyskał z urzędów gmin, starostw powiatowych oraz powiatowych urzędów pracy prognozowane jest również zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych zawodach. Otrzymane informacje wykazały, że dużym zainteresowaniem w subregionie poznańskim będą cieszyły się takie zawody jak: sprzedawca, robotnik budowlany robót wykończeniowych, robotnik budowlany, kierowca i operator pojazdów, murarz, robotnik budowy dróg, spawacz, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, betoniarz, tynkarz, pracownik biurowy, mechanik pojazdów samochodowych.

Subregion kaliski

Wybrane zawody w subregionie kaliskim			
Liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w latach 2007 - 2010		Zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w I połowie 2007r.	
1	Mechanicy pojazdów samochodowych	784	1
2	Fryzjerzy, kosmetyczki	663	2
3	Sprzedawcy i demonstratorzy	633	3
4	Piekarze, cukiernicy	616	4
5	Technicy informatycy	571	5
6	Kucharze	516	6
7	Stolarze i pokrewni	477	7
8	Pracownicy administracyjni, sekretarze	449	8
9	Organizatorzy turystyki	382	9
10	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	325	10
11	Tapiczerzy i pokrewni	307	11
12	Elektromechanicy	305	12
13	Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów	298	13
14	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	205	14
15	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	199	15
16	Fizjoterapeuci	190	16
17	Ślusarze	187	17
18	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb	180	18
19	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali	149	19
20	Technicy farmaceutyczni	144	20
			1
			2
			3
			4
			5
			6
			7
			8
			9
			10
			11
			12
			13
			14
			15
			16
			17
			18
			19
			20

Tabela obrazuje najliczniejsze zawody wychodzące na rynek w latach 2007-2010 oraz zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy jakimi w I półroczu 2007r. dysponowały urzędy pracy w subregionie kaliskim. Zestawienie pokazuje wyraźne dysproporcje w niektórych zawodach, np.

- mechanicy pojazdów samochodowych: absolwentów 784, zapotrzebowanie 113;
- fryzjerzy, kosmetyczki: absolwentów 663, zapotrzebowanie 116;
- pracownicy ds. finansowo-statystycznych: absolwentów 325, zapotrzebowanie 17;
- murarze: absolwentów 125, zapotrzebowanie 441,
- elektrycy (zawód szkolny – elektryk): absolwentów 0, zapotrzebowanie 168.

4. Subregion kaliski

Prowadzone sukcesywnie badania, sondaże, wywiady z pracodawcami wskazują, iż w okresie do 2010 roku zamiar zatrudnienia nowych pracowników deklarują przedsiębiorstwa, których podstawową działalnością jest przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, transport. Z przeprowadzonej analizy wynika, że w subregionie kaliskim potrzeby kadrowe w ciągu najbliższych lat będą dotyczyć następujących zawodów:

- wśród specjalistów nauk fizycznych, matematycznych i technicznych: projektanci i analitycy systemów komputerowych, programiści, inżynierowie budownictwa, inżynierowie elektrycy, inżynierowie mechanicy, inżynierowie organizacji i planowania produkcji,
- wśród specjalistów nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia: pielęgniarki, lekarze dentyści, lekarze chirurdzy,
- wśród specjalistów szkolnictwa: nauczyciele języka obcego, nauczyciele fizyki, nauczyciele matematyki, nauczyciele przedmiotów zawodowych technicznych,
- wśród średniego personelu technicznego: technicy budownictwa, technicy mechatronicy, technicy technologii drewna, technicy materiałów budowlanych, technicy informatycy, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, technicy handlowcy,
- wśród pracowników niższego szczebla: magazynierzy, kucharze, kelnerzy, pracownicy usług ochrony, opiekunki domowe, murarze, cieśle, brukarze, dekarze, glazurnicy, tynkarze, monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych, malarze budowlani i tapieciarze, lakiernicy samochodowi, lakiernicy drzewni, malarze lakiernicy wyrobów metalowych, spawacze, ślusarze, operatorzy obrabiarek skrawających (frezer, tokarz), elektromechanicy pojazdów samochodowych, elektromonterzy (elektrycy) zakładowi, elektromonterzy instalacji elektrycznych, stolarze, tapicerzy, krawcy, szwaczki, robotnicy placowi, robotnicy budowlani, kierowcy samochodu ciężarowego,
- wśród operatorów i monterów maszyn: operatorzy maszyn sterowanych numerycznie, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali oraz do produkcji wyrobów z drewna, monterzy wyrobów z metalu.

Jednocześnie podkreślić należy, że w subregionie kaliskim w latach 2007-2010 na poziomie zawodowym i średnim wykształci się 9 840 absolwentów, a wśród nich najliczniej reprezentowane zawody to:

- mechanik pojazdów samochodowych 784 osoby (8,0% ogółu absolwentów szkół zawodowych i średnich),
- fryzjer, kosmetyczka 663 osoby (6,7%),
- sprzedawca i demonstrator 633 osoby (6,4%),
- piekarz, cukiernik 616 osób (6,3%),
- technik informatyk 571 osób (5,8%),
- kucharz 516 osób (5,2%),
- technik ochrony fizycznej osób i mienia 498 osób (5,1%),
- stolarz 477 osób (4,8%),
- pracownik administracyjny, sekretarz 449 osób (4,6%),
- organizator turystyki 382 osoby (3,9%).

Już na podstawie tej analizy można stwierdzić, że absolwenci wchodzący na rynek pracy w najbliższym czasie – zwłaszcza w zawodach wymienionych powyżej czyli najliczniej reprezentowanych przez absolwentów – nie znajdują zatrudnienia u lokalnych pracodawców. Mechaników pojazdów samochodowych, sprzedawców, fryzjerów i cukierników kształci na terenie subregionu ponad 10 szkół o charakterze wielozawodowym, w tym między innymi w Jarocinie, Krotoszynie, Kępnie, Pleszewie, Ostrowie i Ostrzeszowie. W samym Kaliszu uczniów w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych kształcą trzy szkoły zawodowe natomiast cukierników cztery.

Do powiatowych urzędów pracy w subregionie trafiło w I półroczu 2007 roku jedynie 113 ofert pracy dla mechaników samochodowych, 116 dla fryzjerów i kosmetyczek, a dla piekarzy i cukierników 101 ofert. Duże szanse uzyskania pracy będą mieli technicy informatycy, kucharze i stolarze. Niewielka liczba młodzieży kształci się obecnie w zawodach budowlanych (betoniarz, murarz, dekarz, tynkarz, posadzkarz, monter instalacji, szklarz malarz budowlany). Na terenie subregionu kaliskiego nie kształci się spawaczy, elektryków, formowaczy wyrobów ceramicznych, krojczych, szwaczek a także operatorów maszyn i urządzeń (wszelkiego typu zwłaszcza do obróbki drewna, metali wyrobów z tworzyw sztucznych), monterów (maszyn i urządzeń mechanicznych, sprzętu elektrycznego, elektronicznego wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych).

Zgodnie z planami inwestycyjnymi w subregionie kaliskim w latach 2008 – 2013 zaplanowanych zostało 100 inwestycji, o łącznej wartości 114 898 600 zł, w tym na:

- a) budownictwo na 41 inwestycji 74 488 755 zł,
- b) drogownictwo na 52 inwestycje 26 159 701 zł,

c) usługi na 1 inwestycję 7 600 000 zł,

d) inne 6 650 144 zł, które obejmują 6 inwestycji.

Z uwagi na zaplanowane powyżej wymienione inwestycje, które WUP w Poznaniu pozyskał z urzędów gmin, starostw powiatowych oraz powiatowych urzędów pracy prognozowane jest również zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych zawodach. Z uzyskanych danych wynika, że największa liczba przyjęć do pracy w latach 2008-2013 będzie w następujących zawodach: informatycy, inżynierowie rolnictwa i leśnictwa, technicy rolnicy, rolnicy, sprzedawcy, spawacze, murarze, malarze budowlani, robotnicy budowlani, robotnicy pomocniczy w rolnictwie.

Subregion koniński

Wybrane zawody w subregionie konińskim			
Liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w latach 2007 - 2010		Zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w I połowie 2007r.	
1 Technicy mechanicy	1 861	1 Sprzedawcy i demonstratorzy	913
2 Technicy informatycy	1 185	2 Szwaczki, hafciarki	829
3 Organizatorzy turystyki	1 138	3 Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	809
4 Technicy elektronicy, telekomunikacji	1 090	4 Murarze	447
5 Dietetycy i żywieniowcy	978	5 Gospodarze budynków	440
6 Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	915	6 Kierowcy samochodów ciężarowych	431
7 Technicy budownictwa, ochrony środowiska	661	7 Robotnicy pomocniczy w budownictwie	347
8 Mechanicy pojazdów samochodowych	660	8 Stolarze	295
9 Sprzedawcy i demonstratorzy	507	9 Ślusarze	291
10 Kucharze	457	10 Magazynierzy	284
11 Technicy rolnicy, leśnicy	415	11 Spawacze	273
12 Fryzjerzy, kosmetyczki	402	12 Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	252
13 Technicy elektrycy	341	13 Robotnicy budowy dróg	244
14 Pracownicy administracyjni, sekretarze	270	14 Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	233
15 Piekarze, cukiernicy	240	15 Betoniarze	225
16 Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	236	16 Kucharze	197
17 Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów	208	17 Robotnicy pomocniczy w rolnictwie	191
18 Stolarze i pokrewni	180	18 Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe	181
19 Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	156	19 Pracownicy administracyjni, sekretarze	172
20 Fizjoterapeuci	137	20 Elektrycy (zawód szkolny: elektryk)	156

Tabela obrazuje najliczniejsze zawody wychodzące na rynek w latach 2007-2010 oraz zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy jakimi w I półroczu 2007r. dysponowały urzędy pracy w subregionie konińskim. Zestawienie pokazuje wyraźne dysproporcje w niektórych zawodach, np.

- technicy mechanicy: absolwentów 1 861, zapotrzebowanie 32;
- organizatorzy turystyki: absolwentów 1 138, zapotrzebowanie 4;
- dietetycy i żywieniowcy: absolwentów 978, zapotrzebowanie 33;
- murarze: absolwentów 87, zapotrzebowanie 447,
- robotnicy budowy dróg: absolwentów 0, zapotrzebowanie 244;
- monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych: absolwentów 91, zapotrzebowanie 233.

5. Subregion koniński

W subregionie konińskim są obszary kształcenia, w których dostosowanie oferty edukacyjnej do zapotrzebowania na specjalistów poszczególnych branż jest niedostateczne. Wymienić tu należy zawody budowlane, kucharzy, elektryków. Największą liczbę absolwentów w perspektywie do 2010 roku przewiduje się w takich zawodach jak: technik elektronik, technik informatyk, technik mechanik, technik ekonomista oraz kucharz małej gastronomii czy technik żywienia i gospodarstwa domowego. Przy czym z analizy wynika, że jest brak zainteresowania ze strony pracodawców specjalistami z zakresu informatyki, którzy zdobyli wykształcenie na poziomie szkoły średniej. Prognozowana do 2010 roku liczba techników informatyków przekroczy 1 100 osób, natomiast liczba ofert pracy, które dostępne były w powiatowych urzędach pracy subregionu konińskiego w I półroczu 2007 roku wyniosła 35. Przewidywana liczba techników elektroników na lata 2007-2010 przekroczy 1 000 osób, liczba ofert pracy w tym zawodzie zgłoszonych w I półroczu 2007 roku wyniosła 14. Porównanie liczby absolwentów z liczbą bezrobotnych i liczbą ofert pracy w zawodzie technik ekonomista również pokazuje nadmiar absolwentów tego kierunku w stosunku do zgłaszanego zapotrzebowania na tego typu kwalifikacje. Liczba absolwentów do 2010 wyniesie ponad 1 900. Zapotrzebowanie w pierwszym półroczu 2007r. w urzędach pracy zgłoszono na 102 pracowników. Potwierdza to coraz bardziej dominujący na rynku pracy trend do poszukiwania wysoko wykwalifikowanych specjalistów tych branż - z wykształceniem wyższym a nie średnim technicznym.

Odwrotne proporcje obserwuje się w przypadku zawodów branży budowlanej. Wysokie zapotrzebowanie ze strony rynku pracy nie znajduje odzwierciedlenia w ofercie edukacyjnej. Zdecydowany jest brak absolwentów kierunków budowlanych. W stosunku do prognozowanej liczby absolwentów, ofert pracy na koniec I półrocza 2007 roku było aż trzynastokrotnie więcej.

Przeprowadzona analiza pokazuje również bardzo ciekawą sytuację w zawodzie kucharz i kucharz małej gastronomii. Podczas gdy liczba ofert pracy dla kucharzy przekracza ponad trzydziestokrotnie liczbę ofert pracy dla kucharzy małej gastronomii, to młodzi ludzie wybierając kierunek kształcenia decydują się właśnie na zawód kucharza małej gastronomii. Przyczyn tych wyborów można upatrywać w krótszej ścieżce kształcenia. Wystarczy bowiem ukończyć zasadniczą szkołę zawodową aby zdobyć tytuł kucharza małej gastronomii, podczas gdy dopiero ukończenie szkoły policealnej daje możliwość zdobycia tytułu kucharza.

Łącznie Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Koninie ukończy w latach 2007-2010 prawie 3 143 absolwentów, z czego:

- zarządzanie i marketing 1 188 osób,
- pedagogikę 859 osób,
- politologię 375 osób,
- wychowanie fizyczne 265 osób,
- mechanikę i budowę maszyn 246 osób,
- turystykę i rekreację 133 osoby,
- inżynierię środowiska 77 osób.

Analiza ilości ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2007r. do urzędów pracy a także ofert pracy w lokalnej prasie i Internecie wykazała, że pracodawcy z terenu subregionu konińskiego najczęściej poszukiwali murarzy oraz robotników budowlanych. W powiecie konińskim i mieście Koninie zdecydowanie największą liczbę ofert odnotowano w branży handlowej, w powiecie tureckim na zbliżonym poziomie utrzymywała się liczba ofert dla przedstawicieli handlowych i psychologów, w powiecie kolskim dominowały oferty dla kierowców, a w powiecie słupeckim dla nauczycieli i specjalistów do spraw kontrolingu.

Z deklaracji pracodawców wynika, że do 2010 roku zatrudnienie wzrośnie w zawodach:

- rozbieracz-wykrawacz,
- spawacz,
- sprzedawca,
- stolarz,
- pielęgniarz,
- pracownik biurowy,
- pracownik administracyjny,
- kierowca,
- informatyk.

Na lokalnym rynku pracy powiatu konińskiego zauważa się niewystarczającą ilość absolwentów, którzy kończą kierunki kształcenia związane z dominującymi w regionie branżami: przemysłem ciężkim i kompleksem paliwowo-energetycznym.

W subregionie konińskim – zgodnie z informacją przekazaną do WUP w Poznaniu z urzędów gmin, starostw powiatowych oraz powiatowych urzędów pracy - w latach 2008-2013 zaplanowanych zostało 918 inwestycji, o łącznej wartości 400 230 858 zł, w tym na:

- a) budownictwo na 610 inwestycji 231 621 366 zł,

- b) drogownictwo na 156 inwestycji 82 675 999 zł,
- c) usługi na 60 inwestycji 13 368 000 zł,
- d) inne 72 565 493 zł, które obejmują 92 inwestycje.

Z uwagi na zaplanowane powyżej wymienione inwestycje, które WUP w Poznaniu pozyskał z urzędów gmin, starostw powiatowych oraz powiatowych urzędów pracy prognozowane jest również zapotrzebowanie na pracowników w następujących zawodach: rozbieracz-wykrawacz, spawacz i pokrewni, sprzedawca, stolarz, technik górnictwa odkrywkowego, operator sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych, technik mechanik, pracownik biurowy, operator maszyn górniczych i pokrewni oraz technik elektryk.

Subregion leszczyński

Wybrane zawody w subregionie leszczyńskim			
Liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w latach 2007 - 2010		Zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w I połowie 2007r.	
1 Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	1 188	1 Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	835
2 Dietetycy i żywieniowcy	973	2 Sprzedawcy i demonstratorzy	652
3 Technicy mechanicy	959	3 Gospodarze budynków	431
4 Technicy rolnicy, leśnicy	959	4 Pracownicy administracyjni, sekretarze	266
5 Technicy budownictwa, ochrony środowiska	880	5 Stolarze	174
6 Technicy informatycy	709	6 Ślusarze	165
7 Technicy elektronicy, telekomunikacji	587	7 Kierowcy samochodów ciężarowych	148
8 Sprzedawcy i demonstratorzy	568	8 Robotnicy pomocniczy w budownictwie	148
9 Mechanicy pojazdów samochodowych	538	9 Murarze	126
10 Stolarze	414	10 Magazynierzy	110
11 Fryzjerzy, kosmetyczki	404	11 Malarze budowlani	101
12 Kucharze	397	12 Kucharze	87
13 Technicy technologii żywności	393	13 Krawcy, kapelusznicy	84
14 Piekarze, cukiernicy	369	14 Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe	83
15 Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów	355	15 Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	78
16 Organizatorzy turystyki	336	16 Zamiatacze	71
17 Technicy elektrycy	279	17 Kelnerzy	68
18 Spedytorzy	241	18 Spawacze	66
19 Ślusarze	189	19 Piekarze, cukiernicy	63
20 Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	170	20 Elektrycy (zawód szkolny: elektryk)	63

Tabela obrazuje najliczniejsze zawody wychodzące na rynek w latach 2007-2010 oraz zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy jakimi w I półroczu 2007r. dysponowały urzędy pracy w subregionie leszczyńskim. Zestawienie pokazuje wyraźne dysproporcje w niektórych zawodach, np.

- dietetycy i żywieniowcy: absolwentów 973, zapotrzebowanie 2;
- technicy mechanicy: absolwentów 959, zapotrzebowanie 8;
- technicy rolnicy, leśnicy: absolwentów 959, zapotrzebowanie 0;
- technicy budownictwa, ochrony środowiska: absolwentów 880, zapotrzebowanie 6,
- technicy elektronicy, telekomunikacji: absolwentów 587, zapotrzebowanie 5.

6. Subregion leszczyński

Analiza sytuacji na rynku pracy w subregionie leszczyńskim wskazuje na niedopasowanie faktycznych kwalifikacji zawodowych bezrobotnych do oczekiwań pracodawców. Może to wynikać zarówno z braku odpowiednio wykwalifikowanych pracowników jak i przesycenia rynku w niektórych zawodach. Oba te czynniki w znacznym stopniu wiążą się z niedopasowaniem do potrzeb rynku pracy struktury i jakości kształcenia młodzieży oraz zbyt małym zainteresowaniem osób pozostających bez pracy, zdobywaniem nowych umiejętności zawodowych, przekwalifikowaniem i stałym doksztalcaniem się.

W regionie leszczyńskim obejmującym swym zasięgiem powiaty: gostyński, kościański, leszczyński, rawicki, wolsztyński w latach 2007-2010 na rynek pracy wejdzie 15 383 absolwentów wykształconych na poziomie zasadniczym zawodowym i średnim zawodowym (technika i szkoły policealne). Najwięcej uczniów uczęszczających do w/w typów szkół wykształci się w zawodach sklasyfikowanych w grupach:

- pracownicy do spraw finansowych i handlowych w tym ekonomiści i technicy agrobiznesu 2 406 osób (15,6% ogółu absolwentów szkół zawodowych i średnich), jednocześnie tylko 30 ofert pracy zarejestrowały urzędy pracy w I półroczu 2007r.,
- agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) 1 188 osób (7,7%), 78 ofert pracy,
- dietetycy i żywieniowcy 973 osoby (6,3%), 2 oferty pracy,
- technicy mechanicy 959 osób (6,2%), 8 ofert pracy,
- technicy rolnicy, leśnicy 959 osób (6,2%), brak ofert w urzędach pracy,
- technicy budownictwa, ochrony środowiska 880 osób (5,7%), 6 ofert pracy,
- technicy informatycy 709 osób (4,6%), 17 ofert pracy,
- technicy elektronicy, telekomunikacji 587 osób (3,8%), 5 ofert pracy,
- sprzedawcy i demonstratorzy 568 osób (3,7%), 652 oferty pracy,
- mechanicy pojazdów samochodowych mechanicy 538 osób (3,5%), 62 oferty pracy.

Najmniejszą popularnością wśród uczniów cieszą się zawody: kowal, hartownik, mechanik precyzyjny, drukarz sitodrukowy, betoniarz, robotnik budowlany robót wykończeniowych, jubiler, złotnik, robotnik obróbki kamienia, ogrodnik, posadzkarz, fotograf i operator urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku. W wymienionych zawodach liczba absolwentów w omawianym okresie nie przekroczy 10 osób. Obserwuje się małą liczbę osób kształconych w zawodach:

- związanych z postępem technologicznym i powszechną automatyzacją produkcji: mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń przemysłowych, monter-elektronik,

- związanych z budownictwem: murarz, betoniarz – zbrojarz, cieśla, monter instalacji i urządzeń sanitarnych.

W przypadku kształcenia młodzieży na poziomie średnim co piąty absolwent wykształcił się w zawodzie technik ekonomista. Kolejne popularne zawody to: technik mechanik oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik elektronik, technik informatyk, technik mechatronik, technik telekomunikacji. W regionie występuje też kształcenie w zawodach: technik elektryk, technik hotelarstwa, technik ogrodnik, technik technologii drewna, technik usług fryzjerskich, kucharz, które w skali województwa charakteryzują się małą ilością rejestracji absolwentów w urzędach pracy.

Pracodawcy chcący zapewnić sobie dopływ młodych kadr nawiązują współpracę ze szkołami w kwestii wykształcenia przyszłych pracowników w zawodach wskazanych przez firmę. Tak uczyniły dwie duże leszczyńskie firmy produkcyjne: Leszczyńska Fabryka Pomp oraz Euro-Comfort poszukujące pracowników obsługujących linie produkcyjne. Chcąc sobie zapewnić ciągły dopływ dobrze przygotowanych fachowców podpisały porozumienia z miejscowymi szkołami, w nich od nowego roku szkolnego uruchomione zostaną klasy, z których uczniowie odbywać będą praktyki w wymienionych zakładach pracy. W klasach tych kształcić się będą operatorzy obrabiarek, ślusarze, monterzy, elektrycy, operatorzy maszyn w przemyśle włókienniczym, mechanicy maszyn i urządzeń przemysłowych oraz na poziomie średnim operatorzy obrabiarek skrawających.

W subregionie w Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych, Wyższej Szkole Humanistycznej, Wyższej Szkole Marketingu i Zarządzania oraz Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej edukację na poziomie szkoły wyższej ukończy w latach 2007-2010 ponad 7 tys. absolwentów z czego:

- pedagogikę 3 198 osób,
- ekonomię 677 osób,
- turystykę i rekreację 631 osób,
- zarządzanie i marketing 628 osób,
- wychowanie fizyczne 592 osoby,
- rolnictwo 537 osób.

Pozostałe kierunki to: filologia angielska, socjologia, edukacja artystyczna, elektrotechnika oraz mechanika i budowa maszyn.

Wśród zawodów poszukiwanych zarówno w urzędach pracy jak i w prasie (ogłoszenia lub artykuły w lokalnej prasie) pracodawcy wskazywali najczęściej na chęć zatrudnienia:

ślusarza, robotnika w przemyśle przetwórczym, sprzedawcy, operatora obrabiarek sterowanych numerycznie, formowacza i dekoratora szkła, kierowcy, murarza oraz robotnika przy pracach prostych, tynkarza, płytkarza-posadzkarza, malarza, brukarza, instalatora sanitarnego, operatora maszyn CNC, stolarza budowlanego, cieśli, dekarza.

Nie powinno brakować ofert pracy dla absolwentów którzy wybrali:

- zawody mechaniczne: spawacz, ślusarz, tokarz,
- zawody informatyczne,
- zawody związane z obsługą nowoczesnych linii produkcyjnych oraz urządzeniami wymagającymi komputerowego programowania i sterowania,

a także dla nauczycieli języka obcego, samodzielnych księgowych, agentów ubezpieczeniowych oraz kierowców samochodu ciężarowego i rzeźników.

Potrzeby kadrowe wynikające z rozwoju gospodarczego regionu leszczyńskiego:

- W związku z inwestycjami budowlanymi oraz budową dróg poszukiwani będą specjaliści budowy dróg, brukarze, operatorzy dźwigów, koparek, walców, murarze, cieśle, elektrycy, malarze, stolarze.
- W związku z rozwojem firm poszukiwani będą spedytorzy, specjaliści ds. logistyki, kierowcy, przedstawiciele handlowi, magazynierzy, sprzedawcy, specjaliści ds. obsługi klienta, operatorzy obrabiarek skrawających, ślusarze, monterzy.
- Zatrudnienie w obrębie branży produkcyjnej oferowane jest zarówno tapicerom jak i szwaczkom.
- Branża gastronomiczna poszukuje kucharzy i kelnerów.

Zgodnie z planami inwestycyjnymi w latach 2008 – 2013 w subregionie leszczyńskim zaplanowane zostały 223 inwestycje, o łącznej wartości 773 829 604 zł, w tym na:

- a) budownictwo na 54 inwestycje 159 833 405 zł,
- b) drogownictwo na 105 inwestycji 208 978 854 zł,
- c) usługi na 15 inwestycji 64 060 000 zł,
- d) inne 340 957 345 zł, które obejmują 49 inwestycji.

Z uwagi na zaplanowane powyżej wymienione inwestycje, które WUP w Poznaniu pozyskał z urzędów gmin, starostw powiatowych oraz powiatowych urzędów pracy prognozowane jest również zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych zawodach. Z uzyskanych danych wynika, że największa liczba przyjęć do pracy w latach 2008-2013 będzie w następujących zawodach: spawacz, kierowca i operator pojazdów, rozbieracz –

wykrawacz, sprzedawca, robotnik budowlany, funkcjonariusz służby więziennej, murarz, malarz budowlany, stolarz, kelner, cieśla, stolarz budowlany, krawiec.

Subregion pilski

Wybrane zawody w subregionie pilskim			
Liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w latach 2007 - 2010		Zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w I połowie 2007r.	
1 Technicy rolnicy, leśnicy	1 207	1 Gospodarze budynków	916
2 Technicy informatycy	1 138	2 Sprzedawcy i demonstratorzy	551
3 Technicy mechanicy	1 031	3 Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	468
4 Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	987	4 Pracownicy administracyjni, sekretarze	221
5 Dietetycy i żywieniowcy	819	5 Robotnicy pomocniczy w budownictwie	192
6 Organizatorzy turystyki	777	6 Magazynierzy	174
7 Technicy budownictwa, ochrony środowiska	711	7 Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe	171
8 Kucharze	658	8 Kierowcy samochodów ciężarowych	158
9 Mechanicy pojazdów samochodowych	575	9 Kelnerzy	111
10 Sprzedawcy i demonstratorzy	539	10 Stolarze	104
11 Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów	476	11 Murarze	100
12 Technicy elektronicy, telekomunikacji	450	12 Operatorzy urządzeń do obróbki drewna	91
13 Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	418	13 Ślusarze	89
14 Fryzjerzy, kosmetyczki	331	14 Kucharze	81
15 Stolarze	275	15 Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym	79
16 Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	244	16 Tapicerzy	77
17 Technicy elektrycy	231	17 Mechanicy pojazdów samochodowych	75
18 Ślusarze	229	18 Robotnicy leśni	72
19 Piekarze, cukiernicy i pokrewni	219	19 Piekarze, cukiernicy	71
20 Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	217	20 Robotnicy budowy dróg	69

Tabela obrazuje najliczniejsze zawody wychodzące na rynek w latach 2007-2010 oraz zapotrzebowanie na zawody na podstawie ofert pracy, jakimi w I półroczu 2007r. dysponowały urzędy pracy w subregionie pilskim. Zestawienie pokazuje wyraźne dysproporcje w niektórych zawodach, np.

- technicy rolnicy i leśnicy: absolwentów 1 207, zapotrzebowanie 1;
- technicy mechanicy: absolwentów 1 031, zapotrzebowanie 9;
- organizatorzy turystyki: absolwentów 777, zapotrzebowanie 1;
- pracownicy administracyjni i sekretarze: absolwentów 0, zapotrzebowanie 221,
- operatorzy urządzeń do obróbki drewna: absolwentów 0, zapotrzebowanie 91.

7. Subregion pilski

W latach 2007-2010 na rynek pracy wejdzie 16 077 absolwentów, którzy ukończą edukację na poziomie zawodowym i średnim. Najwięcej uczniów uczęszczających do w/w typów szkół wykształci się w zawodach sklasyfikowanych w grupach:

- technicy ekonomiści i technicy agrobiznesu 1 694 osoby (10,5% ogółu absolwentów szkół zawodowych i średnich),
- technicy rolnicy, leśnicy 1 207 osób (7,5% ogółu),
- technicy informatycy 1 138 osób (7,1% ogółu),
- technicy mechanicy 1 031 osób (6,4% ogółu),
- agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) 987 osób (6,1% ogółu),
- dietetycy i żywieniowcy 819 osób (5,1% ogółu),
- organizatorzy turystyki 777 osób (4,8% ogółu),
- technicy budownictwa, ochrony środowiska 711 osób (4,4% ogółu),
- kucharze 658 osób (4,1% ogółu),
- mechanicy pojazdów samochodowych 575 osób (3,6% ogółu).

Dla absolwentów z dyplomem uprawniającym do wykonywania zawodów z wyżej wymienionych grup zawodowych nie zawsze znajdują się propozycje pracy. Trudną sytuację będą mieli technicy ekonomiści, od stycznia do września 2007r. wpłynęło dla nich do urzędów pracy tylko 21 ofert, technicy mechanicy (9 ofert), dietetycy (brak ofert). Niewielka liczba ofert wpłynęła również dla techników informatyków, organizatorów turystyki oraz techników budownictwa i ochrony środowiska. Pomimo, że są to zawody przyszłościowe, zgodne z rozwojem gospodarczym regionu, to jednak często pracodawcy poszukują specjalistów z wyższym wykształceniem. Część młodzieży z pewnością będzie naukę kontynuowała.

Niewielu uczniów – w subregionie mniej niż 10 osób – kształci się w zawodach: fotograf, operator urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku, introligator, formierz odlewniczy, betoniarz, drukarz sitodrukowy, dekarz, posadzkarz, cieśla, stolarz budowlany, robotnik obróbki kamienia i monter elektronik.

W subregionie pilskim w latach 2007-2010 planowane jest wykształcenie na poziomie wyższym w Wyższej Szkole Biznesu oraz Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej na 6 kierunkach 2 359 absolwentów, w tym z zakresu:

- ekonomii – 816 osób,
- mechaniki i budowy maszyn – 352 osoby,

- elektrotechniki – 329 osób,
- politologii – 314 osób,
- pielęgniarstwa – 293 osoby,
- filologii angielskiej – 255 osób.

Według ofert pracy jakie wpłynęły do urzędów pracy w pierwszych trzech kwartałach 2007r. najczęściej poszukiwano pracowników w zawodach: gospodarze budynków, sprzedawcy i demonstratorzy, technicy prac biurowych, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, pracownicy administracyjni, robotnicy pomocniczy w budownictwie, magazynierzy, pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe, kierowcy samochodów.

W lokalnej prasie najczęściej powtarzające się oferty dotyczyły: kierowców oraz kierowców międzynarodowych, pracowników budowlanych, kasjerów-sprzedawców, magazynierów, mechaników, specjalistów ds. sprzedaży, murarzy, przedstawicieli handlowych, stolarzy, fryzjerów, pracowników fizycznych, krawcowe, lakierników, tokarzy, malarzy, ślusarzy, opiekunki do dziecka, pracowników myjni samochodowej, spawaczy, posadzkarzy, pracowników gastronomii (pomoc kuchenna), kucharzy, szwaczki, pracowników administracyjno-biurowych.

Zgodnie z informacją przekazaną do WUP w Poznaniu przez urzędy gmin, starostwa powiatowe oraz powiatowe urzędy pracy w subregionie pilskim zaplanowane zostały 54 inwestycje, o łącznej wartości 226 498 361 zł, w tym na:

- a) budownictwo na 20 inwestycji 117 881 800 zł,
- b) drogownictwo na 17 inwestycji 88 264 925 zł,
- c) usługi na 7 inwestycji 2 250 000 zł,
- d) inne 18 101 636 zł, które obejmują 10 inwestycji.

Z uwagi na zaplanowane powyżej wymienione inwestycje, które WUP w Poznaniu pozyskał z urzędów gmin, starostw powiatowych oraz powiatowych urzędów pracy prognozowane jest również zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych zawodach. Otrzymane informacje wykazały, że pracodawcy poszukiwać będą: kierowców, operatorów maszyn budowlanych, monterów urządzeń i instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, automatyków, robotników budowlanych, robotników budowlanych robót wykończeniowych, pracowników administracyjnych, specjalistów administracji publicznej, robotników budowy dróg, sprzedawców, murarzy, nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, nauczycieli szkół podstawowych i przedszkoli oraz malarzy budowlanych.

8. Podsumowanie

Wnioskiem końcowym w raporcie dotyczącym sytuacji absolwentów przygotowanym w 2007 roku przez WUP w Poznaniu i przyjętym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego jest opracowanie perspektywicznego zapotrzebowania na kadry kwalifikowane w Wielkopolsce wykształcone na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej, technikum, szkoły policealnej, kolegium.

Zharmonizowanie kierunków kształcenia w szkołach Województwa Wielkopolskiego w stosunku do zapotrzebowania pojawiającego się na rynku pracy jest zadaniem trudnym ze względu na zmieniające się potrzeby kadrowe, rosnącą konkurencję na rynku pracownika i oferty pracodawców z państw „Starej Unii”.

Przygotowanie diagnozy potrzeb na rynku pracy Wielkopolski jest utrudnione ze względu na różną klasyfikację zawodów w gospodarce i w edukacji (np. gospodarka ma 1707 zawodów i specjalności a szkoły na poziomie zawodowym około 200, w tym szkoły zawodowe kształcą w 76 natomiast technika w 123 zawodach). Jednocześnie podmioty na rynku pracy nie zawsze korzystają z suplementu tj. załącznika do dyplomu, który precyzyjnie określa do wykonywania jakich zawodów absolwent jest przygotowany.

W opinii pracodawców konieczne jest aby w zasadniczych szkołach zawodowych a także w technikum więcej godzin nauczania było przeznaczone na praktyczną naukę zawodu (zaproponowano system tygodniowy – tydzień nauki w szkole na tydzień praktycznej nauki zawodu). W obecnym systemie praktyczne przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu jest nie wystarczające.

Zważywszy na małą popularność zdobywania kwalifikacji na poziomie zawodowym konieczna jest promocja szkół zawodowych a także dowartościowanie potrzebnych na rynku pracy a rzadko wybieranych przez młodzież zawodów (np. rzeźnik, wędliniarz) poprzez wskazanie nowoczesnych warunków pracy oraz dostępności i wynagrodzeń.

Popularyzacji wymaga szkolenie osób pełnoletnich w zawodach poszukiwanych, na które może być wykorzystany program przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Przygotowanie odpowiedzi na pytanie o zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych zawodach jest utrudnione przede wszystkim z braku precyzyjnych danych w zakresie wielkości przewidywanego zatrudnienia przez poszczególne podmioty gospodarcze.

Zgromadzone materiały, wyniki badań i analizy pozwalają jednak na sformułowanie następujących konkluzji:

➤ Przedstawione tabele „wybranych 20 zawodów” w Wielkopolsce pokazują dysproporcje jakie występują między kształceniem, a potrzebami gospodarki obecnie i w najbliższych latach.

Najlepiej zilustrują to wymienione poniżej przykłady powtarzających się zawodów w 3 subregionach Wielkopolski, w których kształcona jest zbyt mała ilość osób.

Subregion poznański:

murarze: absolwentów 115, - zapotrzebowanie 342,

spawacze: absolwentów 0, - zapotrzebowanie 269.

Subregion kaliski:

murarze: absolwentów 125, - zapotrzebowanie 441,

elektromonterzy (zawód szkolny Elektryk): absolwentów 0, - zapotrzebowanie 168.

Subregion koniński:

murarze: absolwentów 87, - zapotrzebowanie 447,

robotnicy budowy dróg: absolwentów 0, - zapotrzebowanie 244,

monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych: absolwentów 91, - zapotrzebowanie 233.

➤ Najmniejszą popularnością wśród młodzieży cieszyły się zawody sklasyfikowane w grupach elementarnych: operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i wyrobów mleczarskich, mechanicy precyzyjni, kowale i hartownicy, operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego, betoniarze, monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, jubilerzy, złotnicy, formierze odlewniczy, robotnicy obróbki kamienia, plecionkarze, kaletnicy, introligatorzy. W wymienionych zawodach placówki oświatowe podjęły kształcenie, jednak bardzo znikome, liczba absolwentów w analizowanych latach nie przekroczy 30 osób.

Wiele z tych zawodów np. betoniarz, monter czy operator będzie poszukiwana przez inwestorów.

➤ Zawody, na które jest duża ilość ofert pracy w Wielkopolsce, przy bardzo małej liczbie przyszłych absolwentów to:

- pracownik obsługi biurowej (technik prac biurowych) 221 osób na - 1 578 ofert,
- gospodarz budynków 0 osób na - 1 384 oferty,
- robotnik przy pracach prostych w przemyśle 0 osób na 963 oferty,
- pomoc i sprzątaczką biurowa, hotelowa 0 osób 895 ofert,

- magazynier 0 osób na 733 oferty.
- kierowca 0 osób na 2046 ofert.

➤ Często w urzędach pracy pracodawcy poszukują pracowników z uprawnieniami możliwymi do nabycia poprzez specjalistyczne kursy. Do takich zawodów należy: kierowca, spawacz, gospodarz budynków, magazynier, robotnik przy pracach prostych w przemyśle czy w budownictwie, kasjer i sprzedawca biletów.

➤ Z grupy zawodowej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy szkoły nie kształcą: robotników budowy dróg w tym brukarzy, monterów nawierzchni kolejowej i drogowej, tynkarzy, monterów izolacji, szklarzy w tym szklarzy budowlanych i pojazdów oraz monterów okien i żaluzji, spawaczy, elektryków, monterów linii elektrycznych.

Zestawienie informacji o absolwentach w latach 2007-2010 oraz zapotrzebowaniu na pracowników wynikającym z ofert pracy przekazanych do urzędów pracy w Wielkopolsce w I półroczu 2007r. wśród:

- robotników budowlanych robót stanu surowego i pokrewnych,
- robotników budowlanych robót wykończeniowych i pokrewnych,
- malarzy, pracowników czyszczących konstrukcje budowlane i pokrewnych,

w poszczególnych subregionach województwa wielkopolskiego wygląda następująco:

- poznański: absolwentów 750, zapotrzebowanie 1 287,
- kaliski: absolwentów 447, zapotrzebowanie 1 393,
- koniński: absolwentów 231, zapotrzebowanie 1 864,
- leszczyński: absolwentów 413, zapotrzebowanie 465,
- pilski: absolwentów 262, zapotrzebowanie 554.

➤ Lata 2008 - 2013 to okres, w którym w naszym regionie wydatkowane będą znaczące środki z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (WRPO) oraz w związku z przygotowaniami do EURO 2012 otwarty zostanie dodatkowo szeroki front inwestycyjny w szczególności w budownictwie i infrastrukturze drogowej.

Wielkość inwestycji, które planują samorzady w poszczególnych subregionach według planów inwestycyjnych na lata 2008 - 2013 w Wielkopolsce to łącznie 2 412 inwestycji o łącznej wartości 10 111 645 845 zł, w tym na:

- budownictwo na 973 inwestycje kwotę 2 381 412 026 zł,
- drogownictwo na 833 inwestycje kwotę 1 002 810 622 zł,
- usługi na 253 inwestycje kwotę 498 888 529 zł,
- inne na 353 inwestycje kwotę 6 228 534 668 zł.

Tak ogromnie środki na inwestycje muszą generować określone zapotrzebowanie na pracowników, które można tylko szacunkowo określić w niektórych branżach i tak szacuje się, że:

- w budownictwie na realizację inwestycji zaplanowana jest kwota 2 381 412 026 zł, będzie ona generowała szacunkowo zapotrzebowanie na około 4 600 pracowników (wg szacunków firm budowlanych) i to w zawodach, które jak wykazują analizy Urzędu są obecnie deficytowe, a szkoły nie kształcą tych specjalistów,
- w inwestycjach drogowych zaplanowana jest kwota 1 002 810 622, po analizie 4 wielkich inwestycji drogowych szacunkowo zapotrzebowanie na pracowników wyniesie w tym okresie około 2 500 osób.

Pracodawcy poszukują i w perspektywie najbliższych lat poszukiwali będą również pracowników z sektora budowlanego a także przemysłowego, którzy posiadają uprawnienia do obsługi specjalistycznych maszyn i urządzeń. W większości przypadków uprawnienia takie nabywa się podczas specjalistycznych szkoleń, które mogą być finansowane ze środków PO KL w ramach:

- Priorytetu VI, Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy oraz 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych,
- Priorytetu VIII, Poddziałanie 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw oraz 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie.

Przygotowany materiał stanowi wskazówkę dla organów założycielskich placówek edukacyjnych regionu, do tworzenia nowych i zmiany dotychczasowych profili kształcenia w odniesieniu do potencjalnych potrzeb pracodawców województwa wielkopolskiego. Przy pomocy diagnozy można wpłynąć na dostosowanie oferty szkół do potrzeb rynku pracy oraz wyjść naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców.

➤ Analiza rynku edukacyjnego w poszczególnych subregionach pokazuje na nieprzystosowanie kierunków edukacyjnych do potrzeb podmiotów gospodarczych.

Spowodowane jest to małym wachlarzem zawodów proponowanych młodzieży przez placówki edukacyjne oraz brakiem różnorodności kształcenia w Wielkopolsce.

Poprawa tego stanu rzeczy wymaga zorientowania szkolnictwa zawodowego na potrzeby rynku.

➤ Środki jakie należy podjąć, aby przygotować kadry w zawodach potrzebnych do realizacji inwestycji wydaje się są następujące:

- Podjęcie w klasach gimnazjalnych stałej praktyki korzystania z doradztwa zawodowego wzorem powiatu poznańskiego zachęcających uczniów do podejmowania nauki w zawodach poszukiwanych przez pracodawców.
- Większe otwarcie podmiotów gospodarczych na uruchamianie praktyk w zawodach pożądanym, co już niektóre firmy z dobrym skutkiem praktykują.
- Nawiązanie wzorem leszczyńskich firm (Leszczyńska Fabryka Pomp, Euro – Komfort) współpracy ze szkołami w kwestiach kształcenia w potrzebnych specjalnościach przez podpisanie porozumień ze szkołami i gwarancji praktyk w potrzebnych zawodach.
- Przeorientowanie zespołów szkół zawodowych na kształcenie w potrzebnych specjalnościach w oparciu o analizę lokalnych rynków pracy.

Do wprowadzenia zmian w edukacji młodzieży ponadgimnazjalnej na terenie Wielkopolski konieczna jest stała współpraca pomiędzy samorządami, szkołami oraz pracodawcami. Samorzady oraz organizacje pracodawców powinny dążyć do wspomagania kształcenia uczniów z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.

Należy wziąć pod uwagę również fakt, że coraz mniejsze jest zainteresowanie młodzieży podejmowaniem nauki w zasadniczych szkołach zawodowych. Uczniowie w swoim wyborze nauki zawodu kierują się w pierwszym rzędzie bliskością szkoły oraz opinią kolegów uczących się w danej placówce. Zastraszającym jest fakt, że przy wyborze nauki zawodu w ZSZ na 7 miejscu uczniowie podają predyspozycje i zainteresowanie zawodem (badanie PUP w Poznaniu 2007 rok).

O powstawaniu i likwidacji placówek oświatowych i profilach kształcenia w powiatach decydują Powiatowe Rady Zatrudnienia, które opiniują te decyzje. W nowej sytuacji na rynku pracy i ogromnym zapotrzebowaniu na pracowników powinny one uwzględniać specyfikę i potrzeby lokalnego rynku pracy w taki sposób, aby edukacja odpowiadała na potrzeby pracodawców.

Wniosek końcowy dokumentu „Ocena sytuacji absolwentów szkół województwa wielkopolskiego rocznik 2005/2006 na rynku pracy” w opracowaniu perspektywicznego zapotrzebowania na kadry kwalifikowane nie uwzględniał analizy w zakresie szkolnictwa wyższego. Urząd posiadając również dane statystyczne dotyczące absolwentów uczelni wyższych dokonał tej analizy. Wynika z niej, iż kształcenie w szkołach wyższych także nie uwzględnia potrzeb regionalnego rynku pracy. Priorytet V WRPO Infrastruktura kapitału ludzkiego stwarza możliwość pozyskania środków unijnych na utworzenie kierunku deficytowego na lokalnym rynku pracy.

9. Wykaz skrótów

ZSZ – Zasadnicza Szkoła Zawodowa

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

WKK – Wielkopolski Klub Kapitału

WIB – Wielkopolska Izba Budownictwa

GDDKiA - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

PP – przyjęcie planowane – pracodawcy określili planowane zapotrzebowanie w danym zawodzie bez podania liczby przyjmowanych osób

ZP – zwolnienie planowane - pracodawcy określili planowane zwolnienia w danym zawodzie bez podania liczby zwalnianych osób

WRPO – Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny

10. Załączniki - tabelle

Tabela 1. Prognozy dotyczące podaży i popytu na pracę w latach 2007 - 2010 w Wielkopolsce wg grup zawodowych.

Tabela 2. Prognozy dotyczące podaży i popytu na pracę w latach 2007 - 2010 w subregionie poznańskim wg grup zawodowych.

Tabela 3. Prognozy dotyczące podaży i popytu na pracę w latach 2007 - 2010 w subregionie kaliskim wg grup zawodowych.

Tabela 4. Prognozy dotyczące podaży i popytu na pracę w latach 2007 - 2010 w subregionie konińskim wg grup zawodowych

Tabela 5. Prognozy dotyczące podaży i popytu na pracę w latach 2007 - 2010 w subregionie leszczyńskim wg grup zawodowych.

Tabela 6. Prognozy dotyczące podaży i popytu na pracę w latach 2007 - 2010 w subregionie pilskim wg grup zawodowych.